

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет медичний, міжнародний

Кафедра загальної та військової хірургії

**Силабус навчальної дисципліни
«Основи відеолапароскопії»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити. Семестри: XI-XII. 6 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра загальної та військової хірургії. Одеса, вул. Пастера 9, пров. Валіховський, 5, Багатопрофільний медичний центр ОНМедУ. 1 хірургічне відділення, 2 хірургічне відділення
Викладач (-і)	Каштальян М.А., д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Професори: д.мед.н. Вансович В.Є., д.мед.н. Герасименко О.С. Доценти: к.мед.н. Дробков О.Л., к.мед.н. Квасневський О.А., к.мед.н. Квасневський Є.А., к.мед.н. Колотвін А.О., к.мед.н. Ільїна- Стогнієнко В.Ю., к.мед.н. Давидов Д.М. Асистенти: к.мед.н. Ромак О.І., к.мед.н. Самарський І.М., к.мед.н. Мурадян К.Р., Білаш О.В., Похлебіна В.Б., Вітюк М.С.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Білаш Оксана Вікторівна, завуч кафедри 093-848-4048 Ільїна-Стогнієнко Вікторія Юріївна, відповідальна за організаційно- виховну роботу кафедри 067-971-21-05 Жебраковська Марина Юріївна, старший лаборант кафедри 050-316- 10-91 E-mail: surgdep@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікція зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікція здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою Outlook.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – використання сучасних хірургічних методів захворювань черевної порожнини

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та військової хірургії

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізики, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, загальна хірургія, шпитальна хірургія.

Постреквізити: хірургія, травматологія та ортопедія, урологія, нейрохірургія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога.

Мета дисципліни: Опанування студентом знань та формування елементів професійних компетентностей в галузі хірургії, та удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання дисципліни:

1. Знати теоретичні основи вибраної дисципліни, її наукове направлення, діагностику, клініку, лікування та профілактику хвороб з відеолапароскопії.

2. Вміти визначати тактику лікування загальних ускладнень лапароскопічних операцій.

3. Опанування навиків експлуатації ендоскопічного обладнання в операційній та інструментів, правила техніки безпеки. Засвоєння правил використання хірургічної енергії в лапароскопії.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- ендоскопічний інструментарій, формування ендоскопічних вузлів, методики розташування інструментарію та пацієнта, основні етапи лапароскопічних втручань при захворюваннях органів черевної порожнини;

Вміти:

- використовувати ендоскопічний інструментарій;
- розташувати хворого на операційному столі з урахуванням мети операції та загального стану хворого;
- проводити карбоксиперітонеум;

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (30 аудиторних годин) організації самостійної роботи здобувача (60 годин).

Методи навчання: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, демонстрація та відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах.

Основи відеолапароскопії

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія ендоскопічної хірургії. Сучасні та нові ендоскопічні дослідження

Тема 1. Основні етапи розвитку лапароскопії та лапароскопічної хірургії.

Перші згадки про ендоскопію. Лапароскопічна хірургія XIX століття. Засновники ендоскопії.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та військової хірургії

Тема 2. Загальні відомості о лапароскопії в хірургії . Майбутнє лапароскопічної хірургії

Основні відомості о хірургічній лапароскопії, обладнання та інструментарій. Роботизована хірургія.

Змістовий модуль 2. Використання хірургічного обладнання та хірургічного інструментарію. Розташування пацієнта на операційному столі.

Тема 3. Інструментарій, троакари, оптичні прибори в лапароскопії.

Голка Вереша для карбоксиперітонеума. Троакари для лапароскопії. Троакари для пацієнтів з ожирінням. Щипці для захвату та дисекції. Металеві зовнішні тубуси, ножиці. Інструменти для монополярної та біполярної коагуляції.

Тема 4. Використання інструментарію, троакарів, оптичних приборів в лапароскопії.

Вимоги до інструментів. Стандартний інструментарій. Спеціальний інструментарій. Інструменти -тримачі. Дисектори. Голкотримачі. Інструменти для накладання скобочного шву. Вимоги до оптичних приборів. 3D-оптика

Тема 5. Формування ендоскопічних вузлів та швів.

Складові частини вузла. Види вузлів. Техніка зав'язування вузлів. Техніка накладання апаратних швів.

Змістовий модуль 3. Основи лапароскопії.

Тема 6. Поза пацієнта та принцип гравітаційного зміщення

Критерії розміщення пацієнта під час лапароскопічних втручань. Базові правила розміщення пацієнта. Основні критерії пози пацієнта. Операційний стіл та матеріали. Принцип гравітаційного зміщення. Позиційні травми та їх наслідки.

Тема 7.Техніка різноманітних варіантів постановки першого троакара.

Карбоксиперитоніум. Загальні принципи доступу та маніпуляцій при роботизованих та лапароскопічних оперативних втручаннях.

Тема 8. Двопортова хірургія.

Введення. Система єдиного лапароскопічного доступу (SILS). Різноманітні порт-системи. Технічні варіанти управління інструментами. Інструменти для однопортової хірургії.

Тема 9. Діагностичні лапароскопічні втручання.

Діагностична лапароскопія. Введення. Показання. Спеціальна передопераційна діагностика. Розміщення пацієнта. Технічні умови. Обстеження пацієнта. Розширення об'єму лапароскопічних операцій. Специфічні інтраопераційні ускладнення та їх купіровання.

Тема 10. Симультанні лапароскопічні втручання.

Показання, протипоказання. Методи розтановки троакарів та пацієнта. Показання.

Змістовий модуль 4. Сучасне відеолапароскопічне лікування при захворюваннях та травмах органів черевної порожнини.

Тема 11. Лапароскопія при травмах органів черевної порожнини.

Лапароскопія при травмах ділянок живота. Лапароскопія при абдомінальних скаргах неясного генезу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та військової хірургії

Тема 12. Лапароскопія в онкології.

Вибір способу оперативного втручання. Розширення об'єму втручання. Практичні рекомендації. Відкрита операція чи лапароскопічна?

Тема 13. Гострий апендицит Лапароскопічна хірургія стравоходу та шлунку.

Малоінвазивний підхід в діагностиці та лікуванні гострого апендициту та його ускладнень. Техніка різних варіантів апендектомії.

Показання до антирефлюксного хірургічного лікування. Лапароскопічні операції при рефлюксних захворюваннях. Фундоплікація по Ніссену та Тупе. Особливі показання, протипоказання.

Тема 14. Гострий холецистит.

Малоінвазивний підхід в діагностиці та лікуванні. Технічні особливості та профілактика ускладнень Лапароскопічна холецистектомія при гострому холециститі. Діагностика та лікування післяопераційних ускладнень.

Тема 15. Баріатричні лапароскопічні втручання при ожирінні.

Показання, протипоказання. Методи розтановки троакарів та пацієнта. Встановлення шлункового балона. Бандажування шлунку. Рукавна резекція шлунку. Шлункове шунтування. Біліопанкреатичне шунтування. Переваги баріатричної операції.

Залік.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Ендоскопічна хірургія : навчальний посібник / за ред. В. М. Запорожана, В. В. Грубніка ; В. М. Запорожан, В. В. Грубнік, Ю. В. Грубнік та ін. Київ: Медицина, 2019. 591 с.
2. Загальна хірургія : базовий підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації] / за ред. М. Д. Желіби, С. Д. Хімича ; М. Д. Желіба, С. Д. Хімич, І. Д. Герич та ін. 2-ге вид., випр. Київ: Медицина, 2016. 448 с.
3. Клінічна анатомія і оперативна хірургія : навчально-методичний посібник до практичних занять лікарів-інтернів акушерів-гінекологів [і лікарів-слухачів закладів (фак.) післядиплом. освіти МОЗ України] / С. М. Білаш, О. М. Проніна, М. М. Коптев, А. В. Пирог-Заказникова ; МОЗ України, УМСА. Полтава: Мирон І. А., 2019. 113 с.
4. Оперативна хірургія та топографічна анатомія : підручник для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації / за ред. М. П. Ковальського ; Ю. Т. Ахтемійчук, Ю. М. Вовк, С. В. Дорошенко та ін. 3-тє вид., випр. Київ: Медицина, 2016. 503 с.
5. Хірургія. У 2-х т. : підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів]. Т. 1 / за ред.: П. Г. Кондратенка, В. І. Русина, С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар та ін. Вінниця : Нова книга, 2019. 702 с.
6. Хірургія. У 2-х т. : підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів]. Т. 2 / за ред.: П. Г. Кондратенка, В. І. Русина, С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар та ін. Вінниця : Нова книга, 2019. 712 с.

Додаткова:

1. Ahmed J., Ciaccio F., Ferrara V. et al. Current status of single-incision laparoscopic surgery. European experts' views // Surg. Laparosc. Endosc. Percutan. Tech. 2012. Vol. 22. P. 194-199.
2. Benhidjeb T., Stark M., Izbicki J.R., Mann O. In: Tinelli A. (Hrsg) Laparoscopic Entry. London: Springer, 2012. P. 133-158.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та військової хірургії

3. Berducci M., Fuchs H.F., Omelanczuk P. et al. Phase II clinical experience and long-term follow-up using the next-generation single-incision platform FMX314 // Surg. Endosc. 2016. Vol. 30. P. 953-960.
4. Eisenber D., Vidowszky J., Lan J. et al. Comparison of robotic and laparoscopic single-site surgery systems in a suturing and knot tying task // Surg. Endosc. 2013. Vol. 27. P. 3182-3186.
5. Fung A.K., Aly E.H. Systematic review of single-incision laparoscopic colonic surgery // Brit. J. Surg. 2012. Vol. 99. P. 1353-1364.
6. Hayashi M., Asakuma M., Komeda K. et al. Effectiveness of a surgical glove port for single port surgery // World J. Surg. 2010. Vol. 34. P. 2487-2489.
7. Huscher C.G., Mingoli A., Sgarzini G. et al. Standard laparoscopic versus single-incision laparoscopic colectomy for cancer: Early results of a randomized prospective study // Am. J. Surg. 2012. Vol. 204. N. 1. P. 115-120.
8. Law W.L., Delaney C.P. (Hrsg). Single Incision and Transanal Colorectal Surgery. New York: Springer.
9. Lujan J.A., Soriano M.T., Abrisqueta J. et al. Single-port Colectomy VS Multi-port Laparoscopic Colectomy. Systematic Review and Meta-analysis of More Than 2800 Procedures // Chir. ESP. 2014. Vol. 93. P. 307-319.
10. Maggiori L., Gaujoux S., Tribillon E. et al. Single-incision laparoscopy for colorectal resection: A systematic review and meta-analysis of more than a thousand procedures // Colorectal Dis. 2012. Vol. 14. P. e 643-654.
11. Makino T., Milsom J.W., Lee S.W. Feasibility and safety of single-incision laparoscopic colectomy // Ann. Surg. 2012. Vol. 255. P. 667-676.
12. Navarra G., Pozza E., Occionorelli S. One-wound laparoscopic cholecystectomy // Brit. J. Surg. 1997. Vol. 84. P. 695.
13. Petroni G., Niccolini M., Caccavaro S. et al. A novel robotic system for single-port laparoscopic surgery: preliminary experience // Surg. Endosc. 2013. Vol. 27. P. 1932-1937.
14. Poon J.T., Cheung C.W., Fan J.K. et al. Single-incision versus conventional laparoscopic colectomy for colonic neoplasm: A randomized, controlled trial // Surg. Endosc. 2012. DOI: 10.1007/s 00464-012-2262-2.
15. Pryor Ad., Tushar J.R., Di Bernardo L.R. Single-port cholecystectomy with the TransEnterix SPIDER: simple and safe // Surg. Endosc. 2010. Vol. 24. P. 917-923.

Електронні інформаційні ресурси

1. <https://moz.gov.ua/> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. <http://iss-sic.com/> - Міжнародна спільнота хірургів

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та військової хірургії

Структура поточного оцінювання на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного практичного заняття.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та військової хірургії

- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат, хірургічний костюм, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, фонендоскоп.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.

